

For at give Folkethinget Leilighed til at dømme om, hvorvidt Udvalget har været berettiget til at minde om „en tidligere Indenrigsministers Tilsagn i Samlingen 1873—74“, og hvor lidet begrundet derimod den Bemærkning i Ministeriets Gjen svar er, „at Indenrigsministerens Udtalelser i Rigsdags samlingen 1873—74 ikke skjønnes . . . at indeholde noget Tilsagn om, at der for Fremtiden hvert 5te Aar skulde blive udstedt et Cirkulære“ af det nævnte Indhold, skal Udvalget tillade sig at fremdrage Følgende.

Efter hvad der ses af det daværende Udvalgs Protokol for Samraadet med Indenrigsministeren den 9de Februar 1874, „vilde han omtrent hvert femte Aar i Ministerialtidenden indrykke en Veiledning for Ansøgere“. I Udvalgets Betænkning af 25de Februar s. A. er „Ministerens mundtlige Forhandlinger med Udvalget“ herom omtalte saaledes: at Udvalget venter, at der paa Grund af disse, „t. Ex. hvert femte Aar“ gennem Ministerialtidenden vil udgaa en af Indenrigsministeren affattet Rundgjørelse, der kan tjene til Veiledning for dem, som ville ansøge om Indfødsret, med Hensyn til de af Ministeriet krævede Dplysninger“ (se Rigsdagstidenden 1873—74, Tillæg B. Sp. 88). Under Sagens 2den Behandling den 2den Marts betegnede Ordføreren Ministerens Udtalelse i Udvalget som „et Tilsagn om, at der rimeligvis med fem Aars Mellemrum vilde udgaa fra Indenrigsministeriet gennem Ministerialtidenden en Rundgjørelse“ af det nævnte Indhold (Folketh. Forhandl. Sp. 1393); og Indenrigsministeren bekræftede dette i følgende aldeles utvetydige Udtryk: „da den ærede Ordfører syntes at betvivle, at jeg havde givet et aldeles ubetinget Tilsagn, skal jeg herved give det“ (Sp. 1406 nederst).

For saa vidt den nuværende Indenrigsminister herimod indvender, at det af Ministeren givne Løfte intet Udtryffeligt indeholder om et lignende Cirkulæres fornyede Udstedelse „t. Ex. hvert femte Aar“, skal hertil

for det første bemærkes, at Udvalget 1874 oprindelig — som det vil ses af dets Betænkning — havde opfordret Ministeren til „aarlig“ at lade en sli g Rundgjørelse udgaa; og Udstedelsen med nogle Aars Mellemrum, „t. Ex. hvert femte Aar“, i Modsætning til den oprindelige Opfordring fra Udvalget, var Frugten af en Overenskomst mellem dette og Ministeren. Da Ministeren fremdeles i Folkethinget bekræftede Ordføreren s Udtalelse, hvori de „fem Aars Mellemrum“ udtryffeligt nævnes, maa hans ubetingede Tilsagn ogsaa omfatte denne Bestemmelse, eftersom han i modsat Fald maatte have taget Forbehold lige overfor den. Endelig er det aabenbart, at ogsaa den følgende Indenrigsminister har opfattet sin Formands Tilsagn paa samme Maade, da han ellers neppe den 23de Juni 1879 havde fornyet Cirkulæret af 3die Juni 1874 med nogle Ændringer, der var Frugten af det mellemliggende Femaars Erfaring (jfr. Folkethingets Forhandl. den 21de April 1879 Sp. 2231—32 og Udv. Bet. af 21de Januar 1880 i Till. B. Sp. 406), og efter det næste Femaars Forløb den 22de Januar 1884 havde erklæret i Folkethinget (Sp. 1023), at „naturligvis“ vilde Genstillingen til Regjeringen „om Forandringer i Texten af de senere udkommende Cirkulærer“ blive taget under Overveielse (jfr. Sp. 1021 og Udv. Bet. af 18de Januar 1884 Sp. 151—152), hvilken Erklæring forudsætter som en Selvfølge, at Cirkulæret atter vilde blive fornyet.

Et Gjennemsyn af de Udvalget tilsendte Andragender har overbevist dette om, at der endog hos de høiere Myndigheder, gennem hvilke Ministeriet modtager Andragenderne, raader en ikke ringe Uvidenhed om, hvad man i Rigsdagen pleier dels at kræve dels at finde unødvendigt med Hensyn til disse, nærmest i formel Henseende (dette gjælder t. Ex. Nr. 49 og 57 paa Lovforslaget.)

At der ogsaa hos Andragerne raader en saadan Uvidenhed, ses af Bilagene til